

Uredništvo in upravnništvo:
Maribor, Koroške ulice 5.

„**STRAŽA**“

izhaja v ponedeljek, sredo in petek
popoldne.

Rokopisi se ne vračajo.

Z uredništvom se more govoriti
vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Telefon št. 113.

Naročnina listu:

Celo leto 12 K
Pol leta 6 K
Četrt leta 3 K
Mesečno 1 K

Posamezne številke 10 v.

Zunaj Avstrije celo leto 17 K.

Inserati ali oznanila

se računijo s 15 vin. od 6 redne
petitvrste; pri večkratnih ozna-
nilih velik popust.

STRAŽA

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Št. 69.

Maribor, dne 14. junija 1909.

Letnik I.

Zveza slovenskih odvetnikov, kje si?

Pred leti se je ustanovila Zveza slovenskih odvetnikov, katere si je stavila tudi nalogo, braniti pravice slovenskega jezika v uradih. Bilo je že par paradnih zborovanj, izdala se je, če se ne motimo, celo jedna brošura in jedna spomenica, toda o kakem napredku našega jezikopravnega stanja v uradih ni duha ni sluha. Zveza slovenskih odvetnikov živi le bolj na papirju, v uradih pa dela le — nemški narodni svet. Nemščina dobiva v spodnještajerskih uradih vedno več predpravic.

Nečuvno je, kar se je zgodilo z učiteljem slovenske mutske šole na Muti. Ker noče sprejeti nemškega vabila, pridejo žandarji ponj v šolo ter ga odvedejo pred sodišče, kjer mu sodnik naloži globo, oziroma zapor. Poslanec Ježovnik, ki zastopa vidi Muto, pa sedi med tem doma, namesto da bi na Dunaju tako posređoval ter avstrijsko javnost informiral, kako se godi na Spodnjem Štajerskem Slovenem, ki si nočejo dati vsiliti tujega jezika. Tem večje priznanje zasluži poslanec Pišek, ki je storil to, kar je bila naloga njegovega tovariša Ježovnika.

Mi, ki moramo prebirati nemške časnike, vemo, da so večkrat zagnali velikanski krik, kadar se je dogodilo, da se je tuintam pomotoma doposlalo slovensko vabilo kakemu Nemcu. In njenemu kriku se je vedno ugodilo, uradi so morali strogo paziti, da se ni vznemiril zopet kak Nemec s slovenskim, pravzaprav dvojezičnim vabilom.

Toda ni po našem naziranju še največja nedostatnost, da naši uradi s slovenskimi strankami občejejo po naročilu nemškega narodnega sveta izključno le v nemškem jeziku, ampak še huje je, da se izpoveči slovenskih pri protokolirajo nemški in da uradniki, če sumijo pri stranki le minimalno znanje nemškega jezika, govorijo ž njimi samo nemški. Pri mlajših nemških uradnikih je to načelo!

Za vse te in druge nedostatke morajo znati tudi slovenski odvetniki. Bila bi torej sveta dolžnost Zveze slovenskih odvetnikov, da se zabrine za pravice slovenskega jezika pri uradih. Slučaj Hren in nemško protokoliranje slovenskih izpovedb mora biti izključeno.

V slovenskih krogih se z opravičeno ogorčenostjo kliče: Zveza slovenskih odvetnikov, kje si?

Nemški okrajni šolski nadzornik.

Na protest slovenskih kmečkih poslancev na učno ministrstvo ni imenovalo nemškega okrajnega

nadzornika za Spodnji Štajer, temveč celo stvar prepuščilo odločitvi proračunskega odseka. Ako proračunski odsek dovoli postavko za novega nadzornika, potem še le ga nastavi.

Zadnji teden je bila v proračunskem odseku debata o naučnem ministrstvu. Štajerske Slovence zastopa v tem odseku edinole dr. Ploj. Iskali in iskali smo po časnikih, kaj je dr. Ploj storil v tej zadevi. Toda nikjer niti pičice ni o tem, da bi dr. Ploj zahteval črtanje te postavke, ali da bi dal duška ogorčenju, ki vlada med spodnještajerskimi Slovenci za delj časa zaradi tega novega atentata Nemcev na naš slovenski Štajer. Dr. Ploj je molčal, ni imel poguma, da bi vsaj besedico izpregovoril proti nemški nakani.

Pač pa je kranjski poslanec S. L. S. Gostinčar povzel besedo ter povedal to, kar bi moral povedati dr. Ploj. Stavil je tudi predlog, da se črta postavka. Toda s svojo zahtevo je propadel, znamenje, da se Ploj za stvar popolnoma nič ni briga, in ni pripravljen slovenskih udov proračunskega odseka na to točko.

Nimamo dovolj ostrih besed, da bi ožigosali malomarnost Plojevo. Nemški okrajni šolski nadzornik za Spodnji Štajer pa bo odslej za Slovence memento, da si naj volijo poslance, ki tudi čutijo ž njimi in se brigajo za nje!

Politični pregled.

Državni zbor.

Petkova seja državnega zbora je bila slabo obiskana. Obravnavala sta se nujna predloga Lewickega radi zapostavljanja rusinskega jezika v vshodni Galiciji in Čeha Stranskega radi postopanja naučnega ministra proti rektorju češke tehnike, ki sta pa bila oba odklonjena.

Pri razpravi o predlogu Lewickega je čutil potrebo govoriti tudi justični minister dr. Hohenburger. Ker je z vso odločnostjo zanikal, da bi se pri galiških sodiščih zapostavljala malorusčina, je izzval veliko nejevoljo in nemir pri rusinskih poslancih, zlasti ko je rekel, da vlada pri galiških sodiščih najlepši red. Na trditve, da dobivajo rusinske stranke od sodišč rusinske pozive, je poslanec Trylovskij vrgel ministru na pult poljsko pozivnico.

V istem trenutku je prihitel pred ministrsko klop poslanec baron Vasilko. Udaril je s pestjo na ministrov pult ter klical: To je torej zahvala, da smo v petek vlado rešili. Le počakajte, mi vam bomo že pokazali.

Ko je Hohenburger svoj govor končal, je Vasilko zopet začel tolči ob pult in kričati: Boste že

videli, kaj je Vasilko. Blamirali ste me pred vso Avstrijo, a boste to drago plačali.

Predsednik Pattai je poklical Vasilka k redu, ta pa je klical: Nisem deček, da bi se dal oštevati. Najbolje bi bilo, da bi dal Hohenburgerju za njegov današnji govor dve zaušnici.

Še bolj burno je bilo v zbornici, ko je prišel na vrsto nujni predlog Čeha dr. Stranskega. Med govorom naučnega ministra grofa Stürgkha je prišlo med češkimi in nemškimi poslanci do zelo ostrih nastopov. Čehi so obkolili ministrski stolec, pa so jih Nemci zrinili proč. Po končani debati je bila nujnost predloga odklonjena.

V sobotni seji je zbornica razpravljala o Breiterjevem nujnem predlogu glede odškodnine za Turčijo. Debata je bila jako kratka. Ob tej priliki je zagovarjal vlado finančni minister Bilinski, kateremu so razni poslanci krepko ugovarjali. Nujnost Breiterjevega predloga je bila odklonjena.

Nato je zbornica pričela s prvim pred tedni pretrganim branjem finančnih načrtov Bilinskega. Danes se bo odločila Slovenska Jednota, kako stališče bo zavzela napram proračunu. Nekateri člani Slovenske Jednote so za to, da se vladi proračun obstruira, nekateri so samo za provizorij, večina pa je za rešitev rednega proračuna.

Naši poslanci na delu.

Zadnji petek je poslanec dr. Benkovič interpeliral ministra za notranje zadeve radi volilnih neurednosti pri volitvi v okrajni zastop laški, nadalje radi zapostavljanja slovenščine pri okrajnem glavarstvu v Brežicah in radi varnostnih odredb pri vse-nemški turnarski slavnosti dne 18. julija l. l., ozir. radi prepovedi te slavnosti.

Poslanec dr. Korošec je stavil nujni predlog, da se da podpora občinam Virštajn in Drensko rebro, katere je zadela toča.

Poslanec dr. Benkovič je v soboto vložil nujni predlog, da se da podpora in tudi odpiše davek posestnikom v Jurkloštru in Marija Gradu, katere je dne 26. maja zelo občutno oškodovala toča.

Poslanec Pišek je interpeliral pravosodnega ministra radi postopanja marenberskega sodišča s slovenskim učiteljem Hrenom. (Glej o tem uvodni članek!)

Poslanec Roškar je stavil predlog, naj vlada predloži zakonski načrt, s katerim se par. 62 drž. šolskega zakona izpremeni v toliko, da bo tudi država prispevala k zgradbi in vzdrževanju ljudskih šol.

Vedno so se slišale pritožbe radi zapostavljanja slovenščine pri mariborskem finančnem ravmateljstvu in v celem njegovem področju. Poslanec Pišek je pa sedaj zahteval od finančnega ministra, da se vsi

PODLISTEK.

Narodni muzej.

O priliki velike svečanosti v prid Ciril-Metodove podružnice v Mariboru je tudi Zgodovinsko društvo v dvorani II. nadstropja razpostavilo svojo zbirko starinskih in narodopisnih predmetov. Občinstvo si je z velikim zanimanjem ogledovalo izpostavljene predmete. Bil je še sicer skromen začetek, vendar so bile več ali manj zastopane vse dobe in panoge zgodovinske in narodopisne vede. Tu smo videli okamenine starodavne dobe, ko je še naše kraje pokrivalo srednjevropsko morje, razno orodje iz kamene dobe, brončene in rimske, nakraske in loba-nje iz staroslovenskih grobov, srednjeveške listine, knjige in umetnine, med tem je omeniti zlasti krasno delo romanskega sloga: vnebohod Kristusov iz slo-nove kosti, last gospoda Ferka v Mariboru, sv. pismo Dalmatinovo, zlat novec kralja Matjaža, dve sliki na steklo itd.

V narodopisnem oddelku sta bila zastopana kmetijstvo in obrt: plug, vinogradniško orodje, kmetica v narodni obleki iz Murskega polja, razno orodje za prejo, zanimiva peč v podobi hrastovega deb-la, razni ključavničarski in kovaški predmeti. Pozor-nost so vzbujale krasne narodne peče (dar gospe dr. Vovšekove) s srebrnimi pasovi iz Savinjske doline. Majhna pa zanimiva zbirka nam je pokazala,

kako važen in poučen bi bil narodni muzej, ki bi nam nazorno predstavljala preteklost naše zemlje in naroda, njega življenje in bitje. Prav je povdarjal drušveni tajnik v svojem nagovoru velik pomen muzeja za splošno ljudsko izobrazbo in narodno vzgojo. Muzeji niso samo za nekatere učenjake — specialiste, ampak imajo tudi praktičen pomen, so nekaka ljudska šola.

a) Muzej je nazorno učno sredstvo. Domoznanstvo, poznavanje zgodovine, zemlje in naroda je važen del občne ljudske izobrazbe. Kakor vsak pouk, mora biti tudi ta nazoren, to je pa mogoče le po muzejskih zbirkah. Kako bi se vendar razširilo obzorje našemu človeku, ko bi videl v muzeju predstavljeno našo zgodovino, narodno življenje v raznih delih slovenske Štajerske: rudništvo, rastlinstvo in živalstvo naše ožje domovine!

b) Muzej budi narodno zavest in dviga moralno snago naroda. Pri vseh narodih so o tem dandanes tako trdno prepričani, da bi bilo smešno, še to dokazovati. Le pri nas na Spodnjem Štajerskem so še nekateri gluhi in slepi za to. Ravno tu se najbolj kaže, kako nam je robska odvisnost od tujstva zožila obzorje, da se niti ne zavedamo, v kakih sponah tičimo.

Bili so časi, ko je tudi na gospodarskem polju ležala taka mora na nas. Naši bogati narodni nasprotniki so si snovali denarne zavode, pohleven Slovenec je nosil tje kaj svoje groše, občudoval s svetim strahom nemško veličje, ne da bi pomislil, da je

to bogastvo za pravo njegova last, češ, mi smo le berači.

Naposled je vendar šinila v glavo misel tudi Slovincem: zakaj bi mi s svojim imetjem redili tiste, ki nas povsod tlačijo in prezirajo. Tako smo dobili svoje denarne zavode, hranilnice in posojilnice ter se vsaj deloma izvili krepljem tujega kapitala.

Prav tako je tudi na kulturno-zgodovinskem polju. Tujci si z našimi starinami in umetninami polnijo muzeje in galerije, tuji učenjaki si belijo glave z vprašanji naše zgodovine in narodopisja, mi pa s fatalistično resignacijo šepetamo: Mi smo berači brez zgodovine!

Na Štajerskem nas je blizu pol milijona Slovencev, ki od nekdanj prebivamo tukaj, veliko dalje, kakor oni mogotei, ki nas povsod potiskajo v stran, ki nas le še trpijo v deželi kot hlapce in dek-le, kot neljube pritence. Mi smo bili prej tu, kakor vi, mi smo autohtoni, vi ste privandraci, lahko zmago-vestno rečemo svojim oholim nasprotnikom!

Toda ali ni naravnost sramota za nas, da nimamo niti ene zbirke, kjer bi se odražala naša preteklost in narodopisna individualnost?

Denimo, da pride na Spodnje-Štajersko kak tuj učenjak, ki bi se zanimal za našo zemljo in narod, pa bi vprašal: Koliko je Slovencev na Štajerskem? Odgovorili bi mu: nekaj čez 400.000. So-li tukaj ti Slovenci naseljeni od pračasnih časov? Da, bi bil odgovor, celo Srednja in Gornja Štajerska je bila

uradi v področju fthančnega ravnateljstva mariborskega poslužujejo slovenskih tiskovin in zaslišavajo stranke v slovenskem jeziku.

Turčija.

Velevladstvi so se zjedini, da ostanejo mednarodne čete na Kreti in sicer zato, ker se je bati, da krečansko vprašanje povzroči nove homatije na Balkanu.

Predloga, da bi bili podvrženi vojaški službi tudi nemohamedanci, bo najbrže ostala nerešena, ker bi bilo jako kočljivo v sedanjem resnem času, ko se gre za rešitev krščanskega vprašanja, vsprejeti v armado Grke, posebno ker ti zahtevajo — lastne polke.

Razni listi poročajo, da namerava obiskati sultan Mohamed V. zahodno Evropo in se predstaviti raznim vladarjem. To se seveda ne bo tako hitro uresničilo, ker mora poprej nastati popolen mir v Turčiji in potem še bo pa moral potovati sultan po lastni državi in jo proučevati. Gotovo pa je, da bodo šli v kratkem času mlajši člani turške vladarske hiše v zahodno Evropo nadaljevat svojo izobrazbo.

Veleizdajniški proces.

Župnik Tome pl. Vučetič iz Trnovca pripoveduje, da je v Korenici služboval tri leta kot upravitelj župnije. Zelo huda mu je bila, ko je videl, da so v župniji ljudje, ki niso delali na korist domovine, nego so delali razdor proti Hrvatom, katere so tudi vedno bojkotirali. Izdali so neko razglednico z sliko Vukadinoviča, ter pod njo zapisali: „Srb iz Plitvice, ter pošiljal take razglednice okoli. Ko je on prišel v Korenico, so se že jeli inteligence in tudi kmečko ljudstvo imenovati Srbe. Korenico so nazivali mali Beograd in okolico pa predmestja malega Beograda. Srbske zastave so tudi že rabili.

Predsednik: Ali ste opazili, da so nosili srbske trobojnice?

Vučetič: Da, tudi!

Predsednik: Ali vam je znano, da so imeli v srbski čitalnici razobešeno sliko kralja Petra?

Vučetič: Znano mi je to. Tri dni po umoru kralja Aleksandra so razobesili v čitalnici jedno majhno črno sličico kralja Petra. Ko sem pa leta 1906 potoval skozi Korenico, sem opazil, da imajo obešeno veliko barvano sliko kralja Petra. Pri seljakih ni videl nikakih slik, ravno tako tudi ne pri Kalemberu. Korenica je najboljša središče vsega gibanja in od tu ga vodi in neti trojica, obstoječa iz Kalembera, Zaiča in Vukadinoviča.

Obtoženi Kalember ugovarja izpovedbi priče, ter pravi, da vsa izpovedba izhaja iz gole strankarske mrznje.

Priča Ivan Jengič iz Gospiča pripoveduje, da je vozil prošlo leto odvetnika Jovanoviča in še nekaj drugih gospodov. Ko so prišli na razpotje pri Plitvici, so srečali Kalembera, ki je popival v neki družbi. Nek pop je začel popevati pesem: Bog živi kralja Petra, a ostali so ga pa spremljali.

Predsednik: Ali je Kalember tudi pel?

Jengič: Vsi so peli.

Obtoženi Kalember tudi tej priči oporeka, češ, da se sploh ni ničesar pelo.

Priča Ilija Vujčić, sluga v Bogdanovcu, izpove, da je vozil župnika Oklopčijo in še nekega drugega župnika. Na razpotju so se ustavili pri tamošnji gostilni, pili in peli cerkvene pesmi, vesela Srbadija in na mnoga leta. Opoeka, da bi se pela pesem: Bog živi kralja Petra.

Sedaj bi se moral zaslišati priča Peter Sorak, poštar v Petrovem selu. On je vložil na sodišče prošnjo, naj se ga reši od pričanja, ker mu od vseh strani prete z nožem in požigom, ako bi šel pričat. On se boji za svoj imetek in življenje.

Državni pravdnik: Jaz verjem, da se na Soraka hoče uplivati s terorizmom. Toda to je vsak-

danja reč. Jaz predlagam, da se njegova prošnja odbije.

Branitelj dr. Mazura se temu protivi, da bi se Sorakova prejšnja izpovedba prečitala, ker je priča v Narodnih Novinah z dne 3. svečana 1908 izjavil, da on ni hotel tako izpovedati, kakor je v obtožnici! To je napravil nek višji uradnik sodnije.

Raznoterosti.

Občni zbor posojilnice v Ljutomeru. Na obč. zboru se je liberalni od celjske zadržne zveze plačani agitator Štibler zelo blamiral. Hotel je, da zapusti g. Vl. Pašenjak občni zbor, a za njegov predlog je glasovalo le 5 zadržnikov, vsi drugi so bili proti in zahtevali, da g. Pašenjak govori. G. Pušenjak je na to prostovoljno zapustil občni zbor, da omogoči mirno zborovanje. A liberalci so divjali kakor besni, med njimi seveda v prvi vrsti liberalni učitelji. A nič jim ni pomagalo. Občni zbor je z navdušenjem sklenil, da izstopi iz celjske zadržne zveze.

Župnik Kos v Šmartnu v Rožni dolini ni umrl, kakor je poročal „St. Nar.“ Res je pa, da ga je zadela kap in da je vsled tega nevarno bolan, oziroma slab. Priporoča se v molitev, zlasti sobratom! — Za provizorja pride v sredo, dne 17. t. m. v Šmartin kaplan Ojstrž iz St. Vida pri Grobelnem. Št. Vid ostane brez kaplana.

Woschnagg — Schuft — zaušnica — Sokol. Šoštanjski Woschnagg je dal pretekle dni opraviti nekaj celjski sodniji. Učitelj Aistrich je namreč proti njemu kandidiral s plakati, v katerih je pozivljaj Nemce, naj ne volijo slovenskega renegata. Aistrichu in njegovim privržencom so pa celjski klikovci to kandidaturo jako zamerili. Trgovci in novi protestant Gustav Stiger je imenoval Aistricha „Schufta“, njegovemu prijatelju Bayerju pa je dal celo zaušnico. Aistrich in Bayer sta po dr. Hrašovcu tožila Stigerja. Stigerjev zastopnik, protestant dr. Zangger je Stigerja zagovarjal, češ, da Woschnagg ni renegat. Hrašovec koncipient dr. Koderman pa je v imenu Aistricha in Bayerja ter v svojem imenu izjavil, da „je bil poslanec Woschnagg ud Sokola, da je plačal udnino, da je nosil sokolski krog, da je pri taki priložnosti plapolala raz hišo njegovega očeta slovenska trobojnica: to smo pripravljene vsak čas pred sodnijo dokazati“. Dr. Zangger je izjavil, da je to povsem neresnična trditev, katero bo oddal na pristojno mesto. Sodnija bo še torej enkrat morala razsoditi, ali je Woschnagg res renegat. Če mu sodnija to dokaže, bo moral odložiti tudi poslaniški mandat. Zakaj kot kandidat je kazal na shodu v Laškem trgu listine, iz katerih se bojda vidi, kakor je zatrjeval laški dr. Mravlagg, da Woschnagg ni renegat, da ni bil ud mozirskega Sokola. Nemci so tudi Woschnagga volili radi tega, ker je „Deutsche Wacht“ pisala, da Woschnagg ni bil Sokol. Dr. Mravlagg in „Deutsche Wacht“ sta tedaj enako v škripeh kakor Woschnagg, bratranec bivšega slovenskega poslanca Ivana Vošnjaka, ali stričnik Mihaela in dr. Josipa Vošnjaka — prvoboriteljev štajerskih Slovencev. Zazdaj je obsodil sodnik d. s. s. Erhartič Stigerja za „Schufta“ in za zaušnico na 120 K kazni.

Wastian je bil v soboto izvoljen v Gradcu za državnega poslanca. Krščanski socialci Neunteufel, s katerim je prišel Wastian v ožjo volitev, je takoj pri prvi volitvi odstopil. Značilno je, da so socialni demokratje pri ožji volitvi z vsemi silami delali za istega Wastiana, katerega so pred dvema leti v Mariboru vrgli. Imeli so z nemškimi nacionalci, katere so še pri zadnjih deželnozborskih volitvah tako ljuto napadali, celo skupni agitacijski lokal. Iz tega lahko vsakdo sklepa, da bodo šli tudi v deželnem zboru socialdemokratje in z njimi seveda tudi dr. Kukovec roko v roki z nemškimi nacionalci. Saj je dr. Kukovec, kakor znano, izjavil, da bode držal s socialdemokratji.

Slovenskim pesnikom! Za dan obmejnih Slovencev rabimo navdušeno „pesem obmejnih Slovencev“, ki se bi pela po vseh naših društvih in ki bi postala himna obmejnih Slovencev. Najboljša došla pesem naj bi bila budnica obmejnih Slovencev, klic

nekdaj slovenska, Nemci so se se še le pozneje priselili sem.

Nadalje bi ga poučiti, da so se na naši zemlji višili važni dogodki in prazgodovinski, rimski, srednjeveški in novejši dobi; slovensko ljudstvo je naseljeno (Miklošič, Slomšek, Vraz itd. so njegovi sinovi) in delavno.

Učenjak bi v daljnem pogovoru omenil, da je na svojem potovanju obiskal Slovence na Ogrskem, ki že tudi od pamtike tam stanujejo, a jim Madžari kratijo vse pravice, vkljub temu pa imajo krasen muzej, iz katerega dobi tujec dovolj jasno podobo o zemlji in narodu. Gotovo imate tudi vi Slovenci na Štajerskem muzej svojih starin, narodopisnih predmetov, faune in flore.

In morala bi nas do ušes rdečica obiliti, češ, nimamo nič, nekaj posojilnic in krčem v Narodnih domih, to je vse. Za starine in umetnine se pri nas nihče ne briga, to nam proučujejo in zbirajo samo Nemci! Sramota!

Ali ni tako?

Osmehovaževanje in podcenjevanje samega sebe je glavno zlo v politični psihologiji našega ljudstva. Kako mogočno bi vzbujalo narodni ponos, ko bi naši ljudje videli na častnem mestu v muzeju svoje starine, narodne noše, sploh domačo robo!

c) Muzej vzgaja estetiški okus ljudstva. Mnogokrat ljudje uprav vandalski vničujejo najdene starinske predmete; če se ne svetli kot zlato in srebro,

tedaj navadno vse razbijejo. Muzej bi jih poučil, da starine imajo tudi drugo vrednost in ne samo za žep. Lepe umetnine, vezivo in pletivo, lepi izdelki raznih obrti, vse to bi dvigalo estetiški čut, kar je za občno narodno omiko veljanskega pomena.

č) Še na eden vzgojni moment nam je opozoriti. Mnogokrat si tudi sicer omikani ljudje ne znajo najti pravega pozitivnega dela. V malenkostnih razmericah na deželi se marsikatera nadarjena moč izgubi v zadimljenih krčmah ali pa svoje zmožnosti izrablja za strasne in neolikalne dopise v politične liste, kjer so naravnost v sramoto civiliziranemu narodu. Hvaležno delo za omikance med narodom (duhovniki, učitelji, zdravniki, uradniki, trgovci) bi bilo zbiranje starin, narodopisnih in naravoslovnih zanimivosti za narodni muzej. S tem bi najbolj pokazali, da smo fino izobražen narod, le s pozitivnim delom si moremo pridobiti spoštovanje pred svetom.

Narodni muzej bode tedaj zamaprej konkretna točka in simbol našega kulturnega stremjenja, obstanika in narodnega ponosa.

Da bode to misli rodile kaj sadu, podamo nekaj praktičnih navodil.

A. Za zgodovinske predmete.

1. Najde se večkrat kamenito orodje, kateremu ljudje pravijo „gromske strele.“ To so ostanki najstarejše kulturne dobe, ko še ljudje niso kovin poznali. Pošljite vse take reči Zgodovinskemu društvu in dobro zaznamujte, kje se je kaj našlo. To je važ-

po samooobrambi, krepak poziv na boj proti sovragu naroda. Ko dobimo pesmi, sledi enak poziv slovenskim skladateljem. Pesmi naj se do 1. julija pošljejo uredništvu „Slovenca“ v Ljubljani.

Nemška nestrpnost. Pretečeno nedeljo je bila v Hebu na Češkem vojaška služba božja, katero je opravil vojaški duhovnik pater Renzl iz Prage. Po maši je imel pridigo, katero je pričel v nemškem, a nadaljeval pa v češkem jeziku. Nemci so zato demonstrativno ostavili cerkev. Vsled tega nedolžnega dogodka so Nemci kar iz sebe in celo mestni svet se je s to zadevo pečal v posebni seji. Če bi pa recimo Slovenci tako postopali proti Nemcem, kadar imajo v kakem čisto slovenskem kraju kako prireditve, bi gotovo vsi nemški listi pisali na dolgo in široko o strašanskemu zatiranju Nemcev od strani „bindišarjev.“ Nemci imajo pač zelo čudne pojme o narodni nestrpnosti. Temu se pa ne čudi nihče, kdor pozna germanske morgane.

Burši iz Nemčije na avstrijskih vseučiliščih. Da podpro boj avstrijskega nemštva proti slovanstvu, so sklenili burši v rajhu, da se v ogromnem številu prihodnji semester vpišejo na avstrijske visoke šole.

Bolgarski car na Velehradu. Bolgarski car Ferdinand je zadnji četrtlet s celo svojo rodbino došel na božjo pot na Velehrad.

Konferentisti, zbrani dne 7. junija t. l. na dekamijski konferenci v Kozjem, so darovali 41 kron za obrambno delo obmejnih Slovencev.

Rusini so se jeli močno gibati v zadnjem času. Vsi rusinski vseučiliščniki v Černovicah so sklenili obrniti se na vladu s sledečimi zahtevami: Rusinski jezik naj bi se uvedel v ljudske in srednje šole Galicije in Bukovine. Ustanovilo bi se preje ko mogoče posebno rusinsko vseučilišče. Dokler se pa univerza ne dovoli, naj se pa na univerzah v Lvovu in v Černovicah uvedejo stolice ruskega jezika, literature, zgodovine in prava. Rusinski dijakci so se obrnili tudi na svoje poslance s temi zahtevami, ter jih pozvali, naj se zavzamejo za te pravice, katere bi se jim morale že zdavnaj izpolniti.

Štajersko.

Tezen pri Mariboru. Dne 7. t. m. je šel 21letni delavec Jožef Kac od dela v Mariboru mirno svojim potom domov v Cirkovce. Na Teznu ga sreča neznan potni človek, kateri je držal samokres v rokah in ko ta zagleda Kaca, ga brez vsakega vzroka v desno roko vstrelil. Kroglja je v dlani obtičala. Strellec pa jo je pobrisal. Kac se je podal v tukajšnjo bolnišnico.

Sv. Ana na Krembergu. Na binkoštni pondeljek zvečer je prišel Karl Golob, viničar na Krembergu, v hišo viničarja Antona Senica. Tukaj je pa Golob začel Senico zmerjati in ga konečno z nožem v desno roko sunil. Kmalu potem je začela roka vsled zastrupljenja krvi otekati, in Senica se je moral podati na Telovo v mariborsko bolnišnico.

Sv. Jernej na Pohorju. Na Telovo je bilo pri krčmarju Jožetu Zajezlniku precej mladih ljudi. Vsi so bili prav židane volje, posebno se je odlikoval tukajšnji posestniški sin Anton Rubin s svojo korajžo. Vrgel je poln kozarec vina v čelo 20 letne Marjete Pristovnik in jo pri tem na levem očesu težko ranil. Vzrok je bil, ker dekle ni hotela nji od Rubina ponujano vino piti. Pristovnik je morala v bolnišnico v Maribor.

Sv. Križ pri Mariboru. Včeraj dne 13. rožnika je pri nas močno divjala nevihta s točo ter napravila tudi veliko škodo. Popoldne od 4.—5. ure je pa udarila strela v hišo kmeta Filipa Galunderja, pa k sreči ni napravila nobene značne škode, le dimnik, skozi katerega je letela strela, se je nekaj porušil, ter streho poškodoval. V hiši in kuhinji je bilo isti čas 6—7 oseb. Največja sreča je pa, da strela ni ni-

no, kajti ti kameniti predmeti so nam kažipot, kjer nam je iskati najstarejše naselbine.

2. Ljudje mnogokrat najdejo v zemlji lonce s pepelom in raznimi drobnarijami in ker mislijo, da je notri denar, a ga ni, vandalsko razbijejo. To so pa le žgani grobovi. Vse to se naj shrani in naznači Zgodovinskemu društvu.

3. Tu in tam se še potukajo po hišah stare sušice, paške, stara pisma in knjige, stare podobe, tudi to pridobivajte za muzej.

B. Narodopisni oddelek.

1. Zgodovinsko društvo želi pred vsem dobiti vzorce narodnih noš (moške in ženske) iz posameznih delov Spodnjega Štajerskega: Mursko polje, Slovgorice, Dravsko polje, Haloze, Pohorje, slovenjgraška okolica, šaleška in savinjska dolina, Posavje, rogaško-smarska okolica. Z nošo se naj pošlje tudi fotografija kake posebno tipične osebe dotičnega kraja, da se po njej napravi krinka.

2. Zbirajte starinsko in značilno pohištvo, da se sčasoma lahko vredijo vzorci hiš iz posameznih okrajev.

3. Pošljite piščalke in sploh vsako glasbeno orodje, s katerim naš narod svira.

4. Pošljite fotografije znamenitih moč iz ljudstva, ki se odlikujejo z veliko veljavo, poštenostjo in zaupanjem ljudstva, z izkušnostjo in narodno zavestnostjo. Zraven kratak življenjepis.

Toliko za sedaj; to ni vse, o priliki podamo še druga navodila.

K.

kogar ubila, ko je že letos spomladi enega na njivi ubilo, ko je grude tolkel. Toča je tako padala, da je bilo vse belo po tleh. Se danes je toliko toče, da bi jo lahko grabil. V sosednji župniji Sv. Jurija je tudi udarila strela in so zgorele trem posestnikom njihove hiše.

Smartno pri Slovenjgradcu. Kako so se vršile volitve pri nas, pač ne moremo zapopasti pristaši S. K. Z. Volilcev je bilo 72. Od teh je dobil dr. Božič 55, dr. Verstovšek 12. Kakor je nam po natančnem preiskavanju znano, jih je volilo 15 dr. Verstovška, 6 jih pa ni šlo na volišče. Če to seštejemo, dobimo: 55 glasov dr. Božič, 15 dr. Verstovšek, 6 ki se jih ni udeležilo volitev, torej skupaj 76; volilcev pa je bilo le 72. Čudne so take volitve; poskrbeli bomo, da dobimo pogled v protokole.

Skale. V nedeljo dne 6. t. m. je imel naš novoustanovljeni telovadni odsek predavanje. Predaval je načelnik mariborskega „Orla“ o notranjem delovanju telovadnega odseka, o dolžnosti članov in name-nu telovadne organizacije. Z veliko pozornostjo so sledili telovadci predavanju. Nato je govoril še brat načelnik našega telovadnega odseka in pozival telovadce, da naj se z vso vmeno oklenejo telovadnega odseka in pridno obiskujejo vaje. Med telovadci vladala veliko navdušenje in upati je, da se bode novoustanovljeni odsek lepo razvil. Veliko zaslonbo ima naš Orel v gospodu dekanu, ki mu je dal na razpolago prostore za telovadbo. Ima pa tudi veliko nasprotnikov, žalibog da celo med našimi pristaši samimi. Zeleti bi pač bilo, da ti kratkovidneži z ozirom na blag namen, ki ga imajo telovadni odseki, spremenijo svojo taktiko, in prično z vsemi močmi podpirati in bodriti mladeniče, ki se s takim veseljem oklepajo najboljših krščanskih mladeniške organizacije na Slovenskem. Mladeniči, vi pa ne ozirajte se na desno in levo pogumno naprej, za jasnimi cilji krščanske telovadne organizacije. Po hudem boju pa bode zmaga tem častnejša. Na zdar!

Rajhenburg. V „Narodnem Dnevniku“ štev. 125 z dne 4. junija 1909 se spodtika katoliški narodni stranki v našem trgu, da je imela pri zadnjih deželnozbornih volitvah nekaj stik z nemčurji in pa sjudmarkovci. Gospoda! Ako imate le še trohico spoštovanja do resnice in le malce politične poštenosti v sebi, potem položite roke na svoja junaška srca pa recite: Lagali smo. Ne našega kandidata ampak dr. Kukovca je volilo pri nas res nekaj nemčurjev, t. j. ljudi, ki hočejo, da bi naša občina z glavarstvom in drugimi oblastvi obdevala nemško, in ki po lastni izjavi postanejo šele tedaj Slovenci, ko bode naša vlada popolnoma slovenska, oziroma slovanska. Dotlej pa ostanejo prijatelji nemškega življa. Naravnost perfiden pa je dopisnik „Narodnega Dnevnika“ v tem, da pripisuje nam oni glas, o katerem trdi, da je sjudmarkovski. Ako se sedaj, ko je z vami glasoval, sramujete tega volilca, zakaj ste pa pri njem toliko agitirali? Ta volilec je pa lahko ponosen na stranko, s katero je volil, ki se ga lahko sramuje. Si re: je pa zanimivo vedeti, v katerih vrstah so stali pri raznih prilikah popred tisti volilci, ki so sedaj prvokrat z nami volili. Ali ne v vaših, gospod domovnik? Ako so torej ti možje nemčurji, kakor trdite, potem var mora rudečica sramu zaliti obraz, ker na ta način obsodite sami sebe in pripoznate, da vaša stranka v Rajhenburgu ni bila nikdar še narodno-šlsta, ampak le puhlo narodna, oziroma nemčurska. No, pa le bodite potolaženi! Dotični naši volilci — gre se sicer samo za eno osebo — katere zmerjate za nemčurje, imajo gotovo toliko narodnega ponosa, kakor dopisnik „Narodnega Dnevnika“, ki najbrž tudi ni največji veleposestnik našega trga, ker mu kaplanska bira dela toliko preglavice. No, pa domačin je, kakor pravi, in samostojen gospodar tudi, o čemer pa sam opravičeno dvomi. Kaj ne, brate, da je tako?

Porotne obravnave v Celju se začnejo dne 5. julija. Slovenski porotniki se opozarjajo na edini slovenski hotel v Celju „Pri belem volu“, kjer dobijo po ceni prenočišča, oziroma stanovanja, okusno hrano in dobro pijačo. Vodstvo hotela je v zadnjem času poskrbelo zlasti za dobrega Haložana in pristnega Bizeljanca po jako nizki ceni. Vedno sveže pivo ugaja vsakemu pivopivcu. Porotnikom se bo z vso pozornostjo postreglo, da se čutijo v slovenski hiši domače.

Celje. Prememba posesti. Protestantski trgovec Stiger je prodal svojo hišo v Gospodski ulici krojaču Hoffmannu. Ali je njegov žep že dobil sušico? Morebiti radi tega, ker slovenski okoličani hodijo v slovenske trgovine.

Ljutomer. Ni naš namen ozirati se na nesramne lažnjive napade „Narodnega Dnevnika“ v zadnjem času na poštene katoliške moške osobito pa na obče priljubljenega gospoda kaplana O. Škamleca. Take nezrele dopisunčke je najbolje ignorirati. — Vrh tega so pa taki dopisi naši stvar — ne v škodo, — temveč le v korist, ker odpirajo tudi cincajočim oči, na ta način lažnjiva liberalna stranka sama sebe riše v pravi luči. — Častne zadeve v teh člankih bodo se pa itak poravnale sodnijskim potom; — torej o tem nič. Včerajšnji izvanredni občni zbor naše posojilnice je očitno izrekel svojo obsodbo; ta obsodba nas sili k sledečemu svarilu. „Narodni trgovci, obrtniki in osobito gostilničarji, pazite, da se v vaših lokalih ne bodo — posebno po domačih osebah — napadali in zasramovali pošteni katoličani, — osobito duhovniki, — kakor je to v zadnjem času navada. Posebno ena gostilna je v tem oziru zelo na slabem glasu. Mi katoliški kmetje si bomo že vedeli pomagati, da nam ne bode več treba zahajati v take lokale. — Izogibanje vaših prodajalnic in krčem ne bo

nam v škodo. Od vas, trgovcev, obrtnikov in gostilničarjev je torej odvisno naše nadaljno ravnanje.

Katoliški kmetje.

Sv. Martin ob Paki. Dne 13. junija je bil g. Martin Pirtošek enoglasno izvoljen županom tukajšne občine. Svelovalci so: Franc Klančnik, Franc Steblovnik in Jožef Letonja, možje trdnega katoliškega prepričanja in zvesti pristaši kmečke zveze. — Tukajšni vč. g. župnik Jožef Kolarič bo 20. t. m. obhajal zlatomašo. Bog ohrani velezaslužnega jubilanta do skrajne meje človeškega življenja!

Sv. Barbara v Haložah. Na praznik sv. Petra in Pavla zborovali bomo haloški mladeniči pri sv. Ani ter pričakujemo imenitnih govornikov tudi iz Maribora, da se navdušimo za nadaljno versko in narodno delo. Okrepčani po skupnem sv. obhajilu v farni cerkvi podamo se Mar. družabniki k podružnici sv. Ane v procesiji k drugemu sv. opravilu, po katerem bode shod v cerkveni hiši. Po večernicah pa se razvije narodna veselica s petjem, igrokazom in tamburanjem v prid k. s. izobraževalnemu društvu. Bratska društva iz Zavrča in sv. Trojice so nam že zagotovila svoj obisk. — Torej se bomo dobro imeli ta dan — na prijaznem gričku sv. Ane.

Čudna strela. V sredo pred sv. Rešnjim Telesom je okoli Slov. Bistrice strašno bliskalo in treskalo brez dežja. Udarilo je v Gladomeskem v fari sv. Venčesla v neko kmetijo, ko sta mož in žena ravno večerjala. Strela je gospodarja raniila po hrbtu in mu razčesala eno hla-nico, a ženi je skočila v nogo, da zdaj hodi po palici. Oba sta ležala omamljena v hiši, ki je že gorela z velikim plamenom. Sosedje so oba potegnili iz smrtne nevarnosti in so rešili tudi živino. Drugo je vse zgorelo. Mož se je prvi prebudil iz omedlevice in se po štirih plazil po travi. Gospodinja je ohromela na eni nogi. Oba pravita, kako strašen je bil trenutek, ko je strela priletela skozi okno v skledo in odtam se razdelila in ju vrgla na tla. Treska in hudega vremena, reši nas o Gospod!

Na Stanko Vrazovem domu.

Že dolgo niso videle ljutomerske gorice toliko ljudij, kot v nedeljo na mladeniškem shodu v Cerovcu. Med velikim številom mladeničev smo opazili tudi mnogo vrlih mož in žen, a ne malo tudi pogumnih deklet. Vkljub temu, da se je shod vršil precej časa pod streho dežnikov, se ni nihče navzočih de-žja zbal, ampak so vsi vztrajali do konca.

Dopoldanski slavnostni cerkveni del mladeniškega praznika so naznanjali lepo ubrani zvonovi svetinjske cerkvice. Cerkveni govor je imel č. g. dr. Hohnjec iz Maribora, ki nam je lepo govoril o verski mlačnosti. Po cerkvenem delu pa smo se spustili proti prijaznemu Stanko Vrazovemu domu, kjer nam je v pozdrav plapolala velika trobojnica.

Popoldne se je okoli pol dveh pričelo zborovanje. Otvoril ga je podpredsednik S. K. S. Z. č. g. dr. Hohnjec, pozdravil navzoče, na kar je bil za predsednika shoda izvoljen gospod deželni poslanec Meško. Ta v lepih besedah pozdravlja vse prijatelje, mlade in stare.

Na to je pozdravil domači gospodar g. Vraz, mladenič Pele v imenu svetinjske župnije, eden izmed vrlih mladeničev Marijine družbe, iznenadila nas je posebno Kristina Vrazova z lepim govorom, kot zastopnica srečnih mladenk. Gospod predsednik se zahvaljuje za lepe pozdrave, zahvali se tudi vsem navzočim za krepek nastop pri minulih volitvah, ter odda besedo gospodu nadrevizorju Pušenjaku, ki razpravlja o mladinski organizaciji, gospodarski izobrazbi mladeničev in še o več stvarih, zelo važnih za krepek razvoj mladeniškega stanu.

Gospod profesor Hohnjec podaja navzoči mladini kopico lepih nauk, ki so izzvali v mladih vrstah veliko navdušenje.

Ekonom Novak nas opozarja, naj se nikdar in nikjer ne bojimo liberalcev, naj nas še tako napadajo, ampak mi pojdemo vztrajno po začetni poti naprej.

Mladenič Šut opozarja pred raznimi Turki, ki še danes v raznih podobah napadajo in skušajo uničiti našo lepo domovino. Da bomo te Turke lažje pobili, se moramo vsi zbrati v mogočno armado pod sv. križ in zastavo slovensko.

Pozdrave in navdušujoče nasvete so še davali Pučko od Sv. Tomaža, Plavec iz St. Jurija ob Šč., Filip Meško od Sv. Tomaža, Horvat iz Juršinec, Majcen od Sv. Tomaža, župnik Bratušek, kaplan Stuhec, ekonom Novak, profesor Hohnjec, na kar je predsednik zaključil shod, zahvalivši se navzočim za vstrajanje v tako slabem vremenu.

Veseli smo se razšli na svoje domove, uvideva-joč resničnost besed pesnika, ki nam jih je poklicala v spomin vrla Kristina:

Nikoli narod ne zagine,
če tudi ga ves svet tepta,
ki poln kreposti je, vrline,
poln vere v sebe in Boga.

Koroško.

St. Jakob v Rožu. (Korošci vun!) Naša posojilnica je že prijavila celjski zvezi svoj odstop.

Rožek. Vtopljenko, približno 17 let staro dekle so potegnili iz Drave pri vasi Loče. Dozdaj še niso mogli dognati, kdo da je utopljenka in ali se je zgodil kak zločin ali samomor.

Marija na Zili. (Odstop posojilnice od „Celjske zveze“). V odborovi seji dne 6. junija se je z ozirom na postopanje „Celjske zveze“ v prevaški posojilnici sklenilo soglasno, da odstopimo od te čudne „Celjske zveze“, ki dela za ponemčevanje koroških posojilnic, ustanovljenih

in leta ter leta brezplačno, z lastnimi žrtvami oskrbovanih od koroških duhovnikov-rodoljubov. Upamo, da slede vse koroške posojilnice! V Celju po tem dogodku za nas ni več mesta!

Velikovec. Zmešalo se je tukajšnjemu črevljarskemu mojstru Fr. Schlöglu ter so ga morali odpeljati v norišnico. Nesrečnega moža in njegovo obitelj moramo pomilovati. Zamolčati pa ne moremo počasnosti naše občine, da ne stori o pravem času potrebnih korakov, zlasti ker so ji ravno v tem slučaju razmere že davno znane. Tu ne velja izgovarjati se na povelje zdravnika! In zato delamo občino odgovorno za vse, kar je nesrečnež storil v svoji zmedenosti.

Kranjsko.

Petdesetletnica slovenskega umetnika. Minoteden je slavil petdesetletnico daleč izven svoje domovine znani slovenski kipar umetnik gospod Alojzij Gangl, bivši profesor na obrtni šoli v Ljubljani, sedaj profesor na obrtni šoli v Splitu v Dalmaciji.

Živinorejska zadruga. V nedeljo so si ustanovili v Borovnici živinorejsko zadrugo, katera bo imela lastne plemenske bike in mrjasce, ter lastne pašnike za živino. Enako osnovame zadruga z lastnimi pašniki bi se morale tudi pri nas ustanavljati.

Ljubljanska kreditna banka snuje za Bosno svojo podružnico, katero misli otvoriti v Sarajevu. Uprava banke je že najela potrebne prostore za svojo podružnico.

Potrjen deželni zakon. Deželni zakonski načrt za Kranjsko glede varstva planin in povzdigo planinarstva je dobil cesarjevo potrdilo.

Cebelarski shod v St. Petru pri Novem mestu se je vršil v nedeljo dne 13. t. m. Shod je priredila čebelarska podružnica za Novo mesto.

Ogenj je izbruhnil v četrtek na večer v novi parni žagi gospoda Jalena v Ratečah na Gorenjskem. Vse poslopje je bilo naenkrat v ognju. Prihitele so štiri požarne brambe na pomoč, vendar niso mogle žage več rešiti. Škode je nad 30.000 K.

Primorsko.

Deželni zbor goriški bo razpuščen, kakor se z Dunaja poroča. Ker je vsak sporazum med strankami nemogoč, se je ministrstvo odločilo za razpust goriškega deželnega zbora v najkrajšem času. Za jesen se bodo pa razpisale nove volitve.

Dom črevljarske zadruge so otvorili in blagoslovili na binkoštno praznike v Mirnu. Ta stavba je po zatrdilu izvedencev ena najlepših za črevljarsko obrt po celi Avstriji, ker ima jako lepe in zračne prostore, kakršnih ni zlepa najti kje. Domače mojstre bo podučeval izvedenec c. kr. urada za pospeševanje obrti v izdelovanju črveljev za vojake. Zadruga bo upeljala tudi obrat s stroji.

Obsojen na smrt je bil od porotnega sodišča v Gorici Anton Nanut iz St. Andreža, ker je ustrelil svojo ljubico Marijo Pavlinovo. Obsodba je občinstvo silno razburila, da so jeli izžvižgavati porotnike.

Moderno eksportno akademijo mislijo Madžari ustanoviti v Reki, ter jo združiti z že obstoječo trgovsko šolo.

Novo cerkev mislijo zidati v Trstu in sicer med tržaško bolnišnico in sirotišnico. Cerkev bo posvečena Mariji Materi milosti, ter izročena očetom frančiškonom v varstvo. Namesništvo je odobrilo pravila društva, ki je namenjeno postaviti cerkev.

Vprašanje premestitve učiteljšč. Naučni minister se je izjavil v seji proračunskega odseka, da se bode vprašanje glede ustanovitve slovenskega in italijanskega učiteljšča na Goriško-Gradiškanskem najbrže že pred začetkom prihodnjega šolskega leta rešilo.

Svilodni trg v Gorici se bo otvoril v torek dne 15. t. m. ob 8. uri zjutraj na trgu sv. Antona. Svilodi se ne bodo smeli prodajati do 7. ure, ker se bo ta čas porabil za tehtanje svilodov.

Razgled po svetu.

Pet zločincev je ušlo iz zaporov sodišča v Črnovicah. Od teh je bil eden obsojen na smrt, drugi pa na težko ječo. Takoj ko so prišli na sled begu zločincev, so odposlali žandarmerijske patrolje na vse kraje, toda dozdej se jim jih še ni posrečilo prijeti.

Amerikanke ne kaže več, ter so postale velike protivnice duhana. One smatrajo pušenje kot za žensko nedostojno, da nekatere še celo za pravi greh ženstva, ženske gracije in zamamljivosti. One torej ne pušijo — pač pa zato — njuhajo. Najelegantnejša potreščina njene toalete je pač tobačnica za noslanje. Izdelane so te tobačnice iz najfinejših kosti, želvovine in bisernih školjk, ter posute z dragocnimi biseri in dijamanti. Za take tobačnice iztrošijo velikanske svote. Na velikih svečanostih imajo dame razvun pahljače še vsaka svojo tobačnico, ter nosijo jo v navzočnosti gospodov, kar je še bolj negraciozno kot pa pušenje svačice, rekel bi, skoraj naravnost smešno za dame.

Revolucija v južni Ameriki. V Havani so prišli na sled zaroti, kateri je načeloval general Mosso Parra. Zarotniki so bili v zvezi z revolucionarji v Venezueli. V istem času, kadar bi se pričel upor na Kubi, bi šel en del upornikov ob venezolanski obali, se tam združil z domačimi revolucionarji, nakar bi skupno vrgli venezolansko vlado.

MALA NAZNANILA

ki se sprejemajo po 2 vin. od besede, najmanjši znesek je 50 vinarjev.
Kdor želi pojasniti o rečeh, ki so naznanjene v inseratnem delu, naj pridene za odgovor znamko 10 vinarjev. Drugače se ne odgovori.

Gospodje dobe takoj dobro plačano in stalno službo, če so sposobni za obisk zasebnih odjemalcev. Ponudbe na upravnishvo lista pod šifro „Eksistenca“. 115

Prodajo se novi in stari enovprežni vozi, kakor kočije, fastoni, (lahke kočije) in gospodarski vozi po najnižji ceni. Sprejmejo se tudi vozi v zameno pri Pergler Franc, tovarna vozov, Mühlgasse 44, Maribor. 119

Učilišče in vzgajališče Ketzelsdorf pri Svitavi (Moravsko) sprejme deklice, ki se hočejo izvežbati v šolski stroki in drugih rečeh, kakor v ženskih ročnih delih, vezanju, pletenju, šivanju, prirojitvi obleke, rizbi kroja, v modernih jeziki (tudi slovanskih), godbi, kuhanju, likanju, gospodinjstvu itd. Vzgaiališče je v gozdnatem kraju in ima radi tega jako zdravo lego. Natančnejša pojasnila daje ravnateljstvo. 118

Platneni izdelki Rudnih gor so na dobrem glasu, — so pa tudi pristni in trpežni — če se naročijo naravnost iz Rudniških gor. Ostaniki cefirja, primerni za obleke so najcenejši pri izdelovalcu Jožef Anderšek v Bistri pri Novem mestu ob Metavi, Češko. 40 m najboljšega sukna stane 16 K. 112

Mladenič išče v okolici Maribora stanovanje s hrano in perilom. Plača po dogovoru. Natančnejše podatke poda upravništvo. 113

Lepo posestvo blizu Velenja v Spodnjem Štajerju, v ravnini in sicer zidana hiša, zidani hlev, 8 orolov njiv, 2 orala hmelja, 8 orolov travnikov med tem 2 orala sadonosnika in 8 orolov dorastlega gozda z mešanim drevjem, skupaj 26 orolov, nerazdeljeno ali pa tudi samo polovica proda se za nizko ceno. Plačilo ugodno. Ponudbe naj se pošljejo pod „Posestvo“ na uredništvo tega lista. 91

Zelo ugodna prilika!

Prodam prostovoljno žago in mlin na potoku, 5 minut daleč od izliva v Savo, pri lepi cesti. Kolodvor Zidanmost je oddaljen 1 uro, trg Rače 1/2 ure. V kratkem se otvori železniška postaja. Izvrstna lega tudi za večje podjetje s pomočjo elektrike. Cena zelo nizka. Slovenci, ki se zavedate kake veljave, pridite, sicer bo tujec porabil pričujočo ugodno priliko! Prodajam tudi pripadajoče posestvo: njive, gozd, travnik, vinograd. Več pove Ant. Podlipnik, Loka pri Zidanem mostu.

SMRT

doleti vsacega, ampak sreča samo tistega kateri naroči sedaj belo platno v veletrgovski hiši

R. Stermecki, Celje (Štajersko).

Štajersko platno m. po 36 v.
Slovensko platno m. po 40 v.
Savinsko platno m. po 44 v.
Vojaško platno m. po 46 v.
Domestih platno mehko m. . . . po 48 v.
Gorsko platno debelo m. . . . po 60 v.
Istrija tkanina, mehka m. . . . po 54 v.
Holandska tkanina, mehko m. . . po 60 v.
Vzorci zastoj in pošiljatve čez 20 K franko.

Pozor! Slovenci! Pozor! Josip Macuh, Maribor

Stolna ulica šte. 5.

se priporoča slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek. Postrežba točna, cene nizke! Na razpolago je tudi velika zaloga izgotovljenih oblek po jako nizkih cenah. 84

Ignac Božič

narodni krojač v Mariboru,

Tegethofova ulica 16, v hiši dr. Rosine

se priporoča slavnemu občinstvu, kakor tudi preč. duhovščini za izdelovanje vsakovrstnih oblek in talarjev po najnižji ceni. Zaloga vsakovrstnega blaga in gotovih pelerin. 78

V nujnih potrebah se vsakovrstna obleka v 24 urah zgotovi. :

V trenutku uniči ogenj

mnogim posestnikom poslopja in s trdom spravljenih pridelke. Nijajo pričakovati izdatne pomoči, ako niso dobro zavarovani

Kdor potrebuje tozadevnih pojasnil, naj se obrne na Vinko Vabič-a mlajšega, trgovca in okr. zastopnika Dunajske zavarovalne družbe v Žaleu. 108

Zavaruje najceneje!

Skrbi za takojšno in kulantno izplačilo oškodovanim!

Restavracija Narodni dom v Mariboru.

Izborna kuhinja, izvrstna vina kakor: haloško, ljutomersko, dr. Thurnejev muškatelec, mozlec, vinarec, bizeljčan, konjičan itd.

Pivo iz budjeviške češke pivovarne.

Po letu udobno kegljišče. Vrtni paviljoni. Sobe za tujce.

Za obilni obisk se priporoča 37

Lojzika Leon.

Izdelovatelj cerkvenega orodja in posode Karol Tratnik, Maribor

Župnijska ulica št. 3.

se priporoča prečastiti duhovščini za naročila različnih moštance, kelihov, ciborijev, lestencev, svečnikov, križov, itd. Staro cerkveno orodje popravljam pozlatim in posrebrim v ognju. Mnogo priznalnih pisem na razpolago.

Svoji k svojim! 38 Svoji k svojim!

Olje od motorja oddaje 100 kg. po 25 K. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Cerkveni in sobni slikar in pleskar

Franjo Horvat

MARIBOR, Kasinogasse šte. 2.

Se priporoča veleč. duhovščini in slavnemu občinstvu za slikanje cerkev, dvoran, sob, društvenih odrov, napisov na steno, deske, plošče in steklo ter za vsa v pleskarsko in slikarsko stroko spadajoča
:: dela :: 53

Postrežba točna! :: :: :: Cene nizke!

Svoji k svojim!

Urar, očalar in zlatar

Franjo Bureš

Maribor

Tegethofova cesta 33.

pred kolodvorom, priporoča svojo bogato zalogo zlatnine, srebrnine, ur itd. po najnižji ceni.

Gramofone s slovenskimi ploščami, čistim in jasnim glasom iz najboljših tovarn.

10 Priznana najboljša igle za gramofone.

Popravila se točno in hitro izvršujejo.

Italijanski jezikovni kurz po sistemu Berlitz mesečno za 10 K.

Naznanila se sprejemajo do 15. t. m.
Šolska ulica št. 5, I. nadst., Maribor.

Hotel

Pri belem volu v Celju

sredi mesta, blizu vseh uradov; za tujce 30 sob z vso ugodnostjo pri nizkih cenah, tudi mesečna stanovanja s hrano za letoviščarje; izborna kuhinja, vedno sveže pivo, različna vina; po letu senčnat vrt; vozovi v hiši vsak čas na razpolago :: 51

se priporoča za obilni obis

Slikar in pleskar

Franc Divjak

v MARIBORU, župnijska ulica št. 7

prevzame vsa dela dekoracijske in slikarske stroke ter se priporoča slavnemu duhovščini in cenjenemu občinstvu in izvršuje svojo obrt po najnižjih cenah. Ako se skličete na „Straža“ dobite po znižani ceni

Brzjav: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“. Prva južnoštajerska kamnoseška industrijska družba Brzjav: „Kamnoseška industrijska zadruga Celje“.

Edino narodno kamnoseško podjetje v CELJU.

Stavbena in umetna kamnoseška
::: obrt s strojnim obratom. :::

Izvrševanje vseh stavbenih del:
kakor stopnic, fasad, podbojev,
pomolov, nastavkov itd. iz različ-
::: nih kamenov in cementa. :::

Specialna delavnica in podobarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih
::: kamnov itd. :::

Brušenje, puliranje in struganje
::: kamena s stroji. :::

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst granitov in sijenitov po raznovrstnih narisih in nizkih cenah.
Naprava zidanih ali betoniranih
::: „rodbinskih“ grobišč (rakev).:::

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s šamotnim ali cementnim
::: tlakom. :::
Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj idočih marmornih
::: vrst v vseh oblikah. :::
Popravljanje spomenikov, udela-
::: vanje napisov v iste. :::